

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

1.

Začíná nová historie

Pražský komorní balet je vnímán jako nástupce souboru Balet Praha. Toto první nezávislé těleso zaměřené na malé formy v žánru baletu založili v roce 1964 Pavel Šmok, Luboš Ogoun a Vladimír Vašut. Když se později po několikaletém působení ve švýcarské Basileji vrátil Pavel Šmok do Československa, začal znovu tuto myšlenku rozvíjet. První vlaštovkou byl v roce 1975 naučný pořad *Jak se dělá balet*, který vytvořil na objednávku ředitele divadla Rokoko Miloše Hercíka. V roce 1976 se již formovala stálá skupina tanečníků, zakládajícími členy a jádrem byli a zůstali Vladimír Kloubek, Jan Klár a Kateřina Dedková-Franková. Na představeních však spolupracovali od počátku další Šmokovi přátelé, ať už ze Slovenského národního divadla, pražského Národního divadla nebo Laterny magiky. Za dobu 50 let trvání souboru se jich pak vystřídal desítky a desítky, někdo jen krátce, pro někoho byl PKB domovem. Pojďte si společnou práci tvůrců i interpretů zrekapitulovat obrazem – tak jak si o to taneční umění žádá.

70. léta se nesla ve znamení repertoáru Pavla Šmoka a v tradici Baletu Praha jako divadla malých forem. Malých tanečních forem, skutečně komorních, i když ještě skupina neměla to slovo „komorní“ v názvu. Zatím byla malým baletem divadla Rokoko, posléze baletem Městských divadel pražských. Uvedli tři komponované programy – *Sondy*, *Kontrasty* a *Baletogramy*. Hned v prvním komponovaném večeru *Sondy* se znovu objevily slavné *Listy důvěrné* na Smyčcový kvartet č. 2 Leoše Janáčka. Choreografie, která Pavlu Šmokovi přinesla proslulost na konci 60. let. Po Marcelle Martiníkové a Petru Koželuhovi přišly nové páry tančit příběh o setkání se životním cyklem, s Matkou, Láskou, Inspirací a Smrtí. Zuzana Innemanová (provd. Bartková) a Jozef Dolinský, Kateřina Dedková-Franková a Vladimír Kloubek, Ivanka Kubicová a Jan Klár, později také Markéta Plzácová (provd. Perroud) a Petr Kolář. Do historie se z první taneční „pětiletky“ nového souboru zapsal také *Americký kvartet* na hudbu Antonína Dvořáka.

Pavel Šmok: *Jak se dělá balet* (Pavel Šmok, Jan Klár a Kateřina Dedková-Franková, foto Vladimír Hanzl)

Jak se dělá balet (Pavel Šmok a Josef Kotěšovský, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Bubnová paměť* (Vladimír Kloubek a Zuzana Innemanová, foto Vladimír Hanzl)

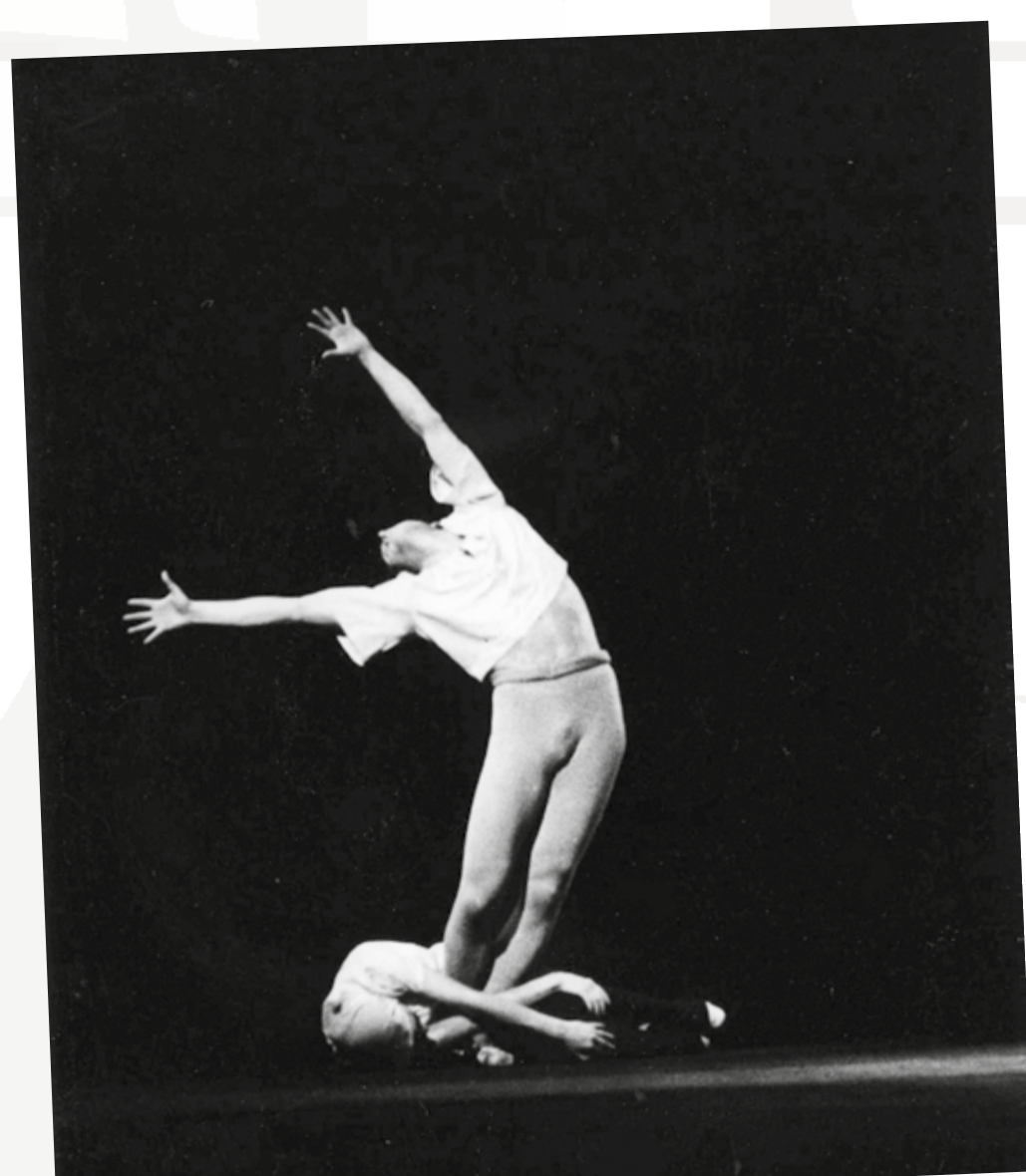
Pavel Šmok: *Pražský karneval* (Jan Klár a Kateřina Dedková-Franková, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Americký kvartet* (Jan Klár, Zuzana Innemanová, Kateřina Dedková-Franková a Vladimír Kloubek, foto Miroslav Tůma)

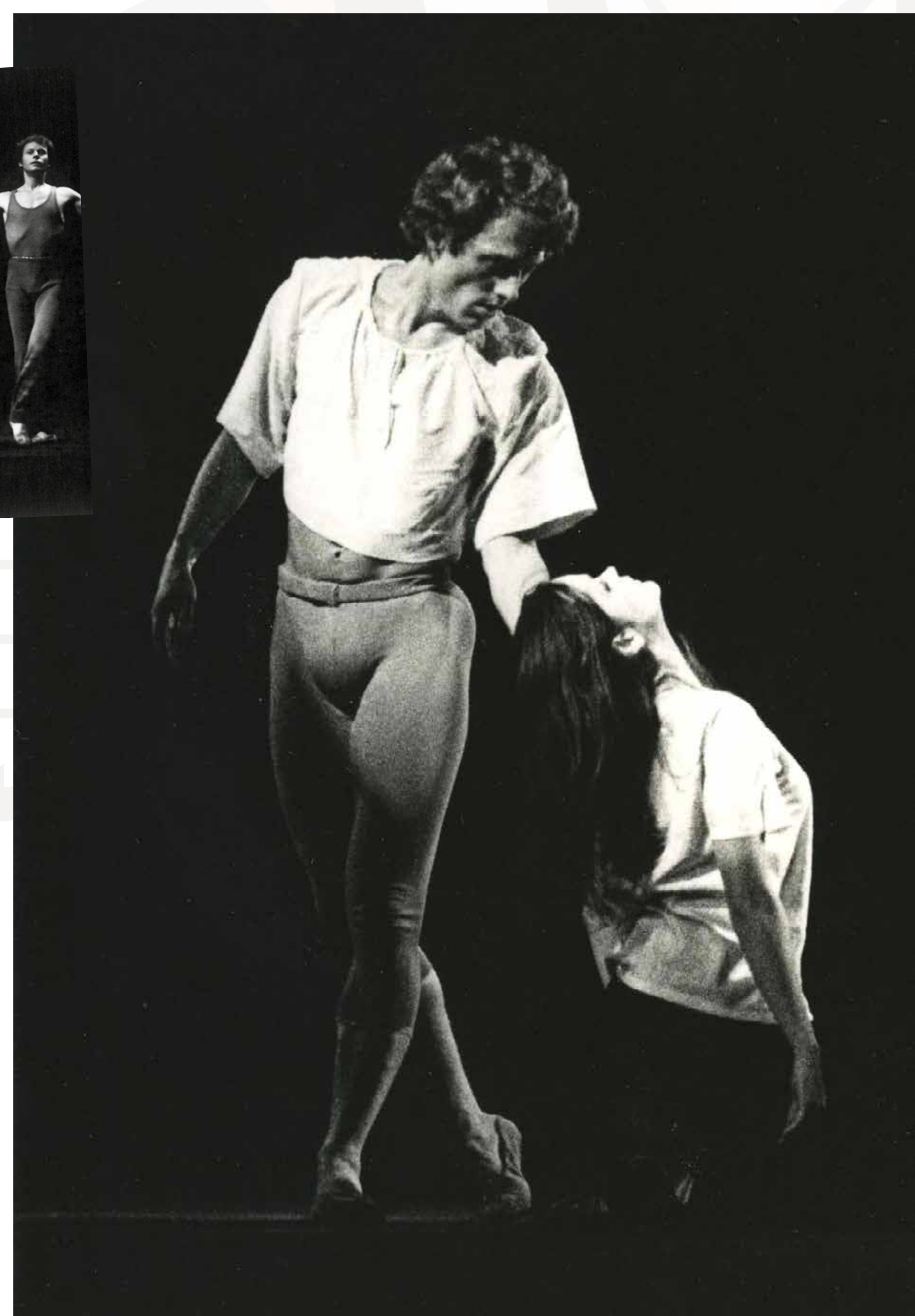
Pavel Šmok: *Listy důvěrné* (Kateřina Dedková-Franková a Vladimír Kloubek)

Pavel Šmok: *Listy důvěrné* (Kateřina Dedková-Franková a Vladimír Kloubek, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Listy důvěrné* (Jan Klár a Ivanka Kubicová, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Listy důvěrné* (Jan Klár a Ivanka Kubicová, foto Vladimír Hanzl)

Autorka textů: PhDr. Lucie Kocourková

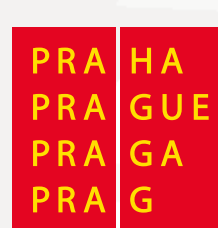
Námět a realizace: Mgr. Ladislava Dunovská Jandová

Poděkování: Mgr. Kateřině Dedkové-Frankové a Mgr. Lucii Felcan Rajlové, Ph.D.

Grafické zpracování: BcA. Jaroslav Čerých

Tisk: Tiskárna Bílý Slon

Výstava „50 let Pražského komorního baletu ve fotografii (1975–2025)“ vznikla za finanční podpory Hlavního města Prahy, Ministerstva kultury a Nadace Život umělce.

PRAŽSKÝ KOMORNÍ BALET
PRAGUE CHAMBER BALET

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

2.

Šmokovo desetiletí

Základní kánon budoucího Pražského komorního baletu obohatily také další Šmokovy choreografie, mezi kterými již nechyběly ty věnované humoru. Z první etapy, kterou završil vznikající soubor přestávkou v podobě zájezdu do Austrálie, je tu ale také několik vážnějších a poetických.

V dívčím sóle *Starodávne čarování milému* se Pavel Šmok vrátil k hudební tvorbě Petra Ebena, jehož si oblíbil již kdysi v Ostravě. V choreografii *Pia fraus* (čili zbožná lež), jejíž libreto vymyslel s Vladimírem Vašutem na hudbu Karla Odstrčila, pracoval důmyslně s maskami a také s vlnitým pohledem na lidské touhy a slabosti – stařena ošálená vzpomínkou na dávného milého umírá v milosrdné představě mládí. *Kreutzerova sonáta* na hudbu Leoše Janáčka, jednoho ze Šmokových osudových skladatelů, rozehrává milostný trojúhelník a téma postavení ženy ve společnosti, které ve své tvorbě nabízí L. N. Tolstoj.

Na repertoáru se také znovu objevila *Hirošima*, kterou proslavil Luboš Ogoun, ale Pavel Šmok také vytvořil svou verzi ještě v ostravském baletu. Verze Pražského komorního baletu obsahovala nejslavnější duety v choreografii Luboše Ogouna a nové části vytvořené Pavlem Šmokem.

Ale jak už jsme připomněli – druhá polovina 70. let přinesla také stálice šmokovského humoru, s vůní divadelních prken i venkova: choreografie *Záskok* a *Špásování*. V *Záskoku*, v němž Pavel Šmok již po několikáté parodoval prostředí divadla a baletu, exceloval hostující mim Jaroslav Čejka. Ve *Špásování* na Mozartův hudební žert *Vesničtí muzikanti* místo situační komiky využil radost a vtip obsažený v hudbě samotné a rozkryl její rozvernou, veselou atmosféru, inspirovanou rokokovými pastýřskými idylami.

Pavel Šmok: *Starodávne čarování milému*
(Kateřina Dedková-Franková, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Pia fraus* (Vladimír Kloubek
a Marie Bohatá)

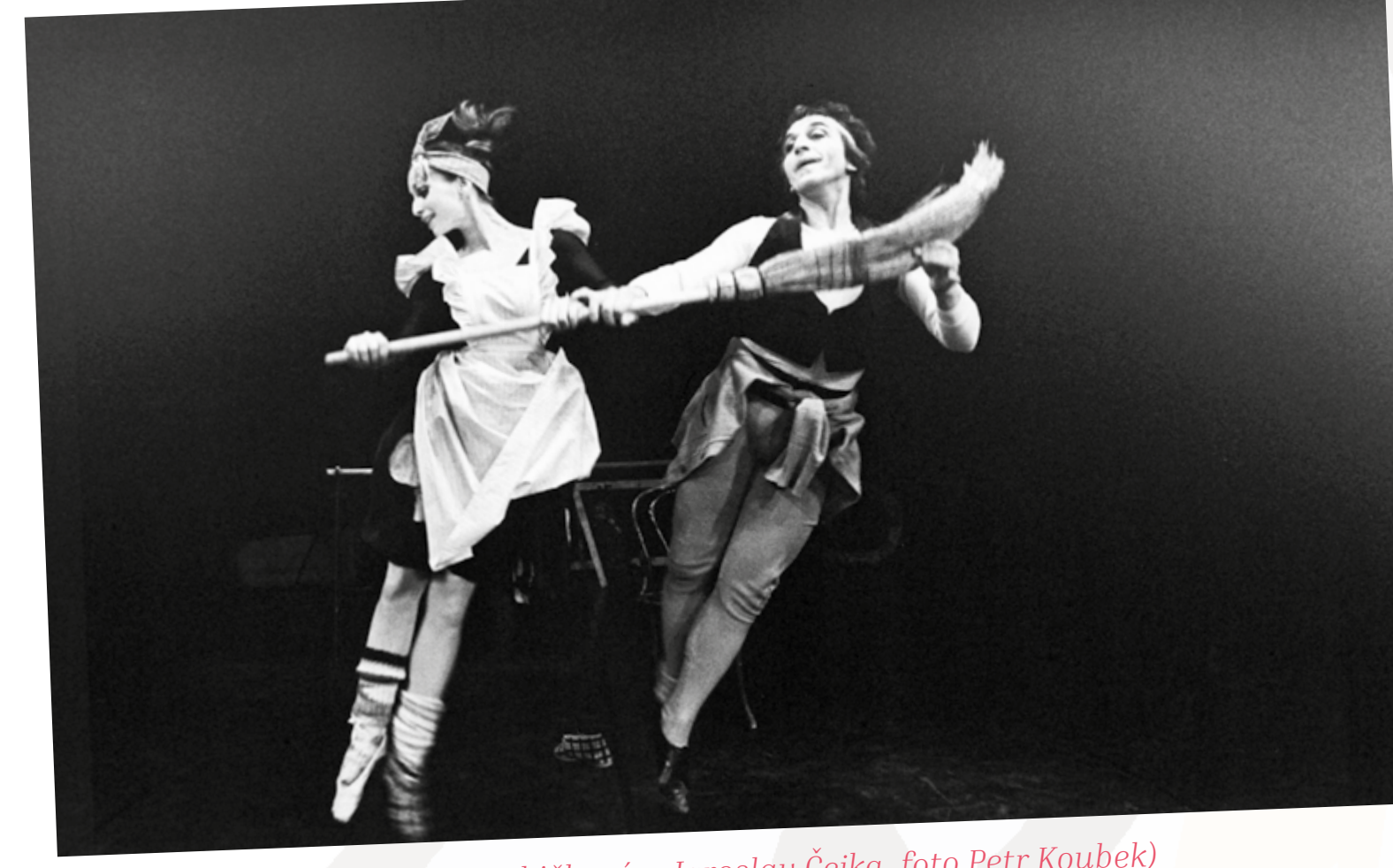
Pavel Šmok: *Pia fraus* (Vladimír Kloubek a Marie Bohatá, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Pia fraus* (Vladimír Kloubek a Marie Bohatá, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Pia fraus*
(Pavel Šmok na zkoušce s Vladimírem
Kloubkem, foto Vladimír Hanzl)

Pavel Šmok: *Záskok* (Yvetta Hubičková a Jaroslav Čejka, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Záskok*
(Jaroslav Čejka, Ilona Felgrová a Ludvík Vidlák, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Kreutzerova sonáta* (Kateřina Dedková-Franková a Ladislav Rajn, foto V. Čech)

Pavel Šmok: *Kreutzerova sonáta* (Vladimír Kloubek a Kateřina
Dedková-Franková, foto Leslie E. Spatt, Londýn)

Pavel Šmok: *Špásování* (Kateřina Dedková-Franková, Marie Bohatá, Eva
Asterová, Vladimír Kloubek, Jan Klár a Ladislav Rajn)

Špásování – pohled na celkovou scénu

Pavel Šmok: *Špásování*
(Ladislav Rajn, Vladimír Kloubek a Jan Klár)

Luboš Ogoun, Pavel Šmok: *Hirošima* (Jan Klár a Marie Bohatá, foto Miroslav Tůma)

Luboš Ogoun, Pavel Šmok: *Hirošima*
(Marie Bohatá a Jan Klár)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

3.

80. léta: Smetana, Janáček i mladá tvorba

Nová dekáda přinesla nejen skutečné osamostatnění značky „Pražský komorní balet“. Soubor se seznámil s Jiřím Opělou, který pracoval ve Středočeském kulturním centru, jež se stalo na tři roky jakousi jeho agenturou, a Jiří Opěla pak na dlouho, neoficiálně i oficiálně, obchodním ředitelem. V první etapě zazářilo na repertoáru několik výjimečných Šmokových choreografií. Především *Z mého života* na slavný smyčcový kvartet Bedřicha Smetany, zpověď skladatele převedená organicky do pohybu, kdy tanec vyjadřuje každou radostnou i tragickou stránku Smetanova života, jedna z emblematických Šmokových choreografií. Stálíci repertoáru se stala také *Musica Slovaca* na hudbu Ilji Zeljenky, v níž Pavel Šmok popustil uzdu své lásce k folklóru. Protože i tanečníci sou-

boru a další mladí adepti múzy Thálie toužili po sebevyjádření, ale jen těžko by hledali prostor na velkých scénách, dal jej Pavel Šmok i jim. V programu *Zadáno pro mladé* se představili s vlastními díly Vladimír Kloubek, Jan Klár, Marcela Benoniová, Kateřina Dedková-Franková, Ondřej Šoth a Petr Tyc, pro PKB vytvořil choreografii také Šmokův vrstevník František Pokorný. Na humornou notu vsadil Bolek Polívka s hříčkou *Bud' fit!*, ale polovinu dekády uzavřela především slavná Šmokova *Sinfonietta*. Její první verze vznikla v Basileji, pro PKB ji Pavel Šmok postavil znovu, s novými zkušenostmi, novým pochopením pro Janáčkovu hudbu. Patří dodnes k jeho nejslavnějším dílům.

Pavel Šmok: *Z mého života* (Ladislav Rajn, Yvetta Hubičková, Jan Klár, Kateřina Dedková-Franková, Vladimír Kloubek, Marie Bohatá, foto Petr Koubek)

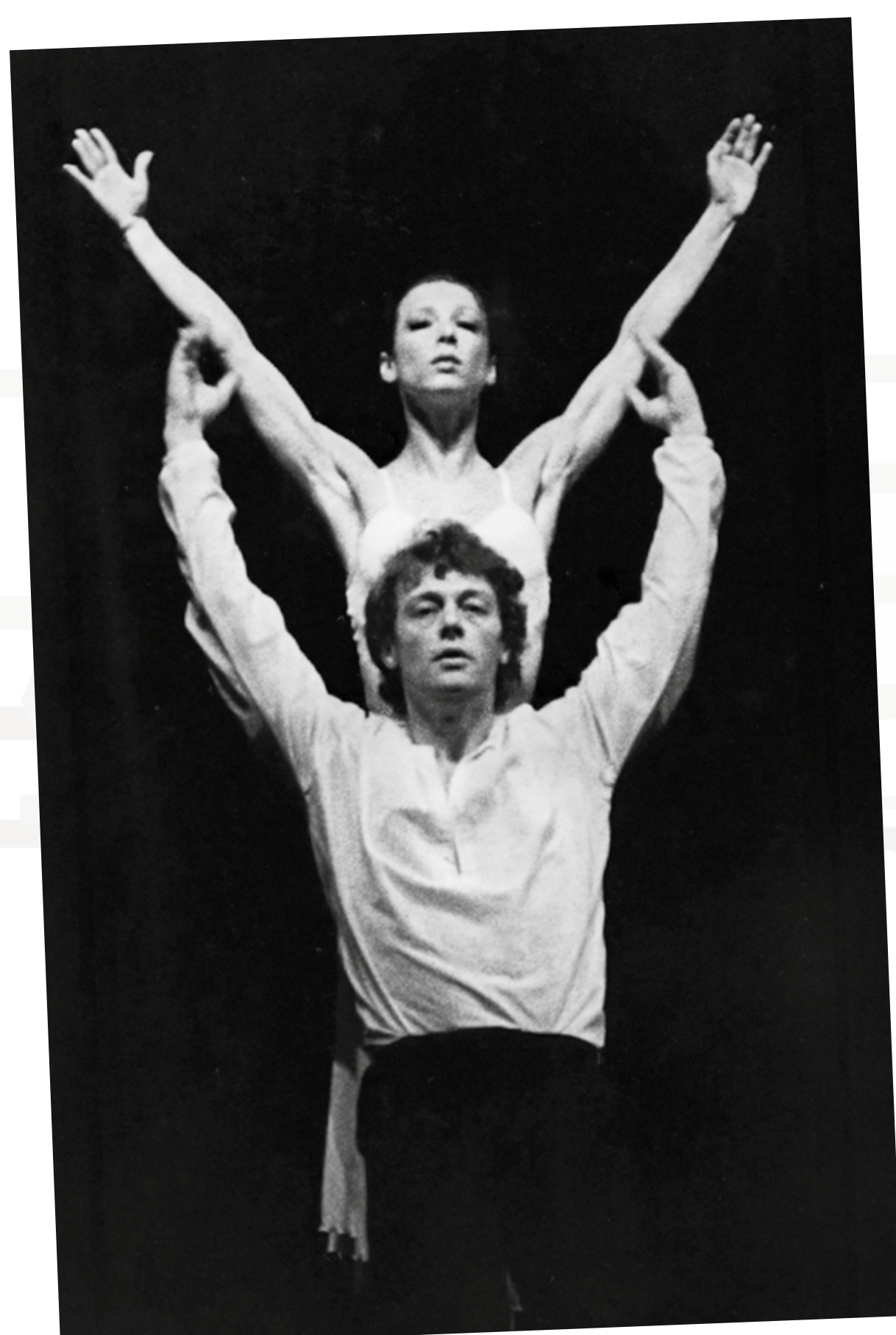
František Pokorný: *Caprichos* (Ladislav Rajn, foto Petr Koubek)

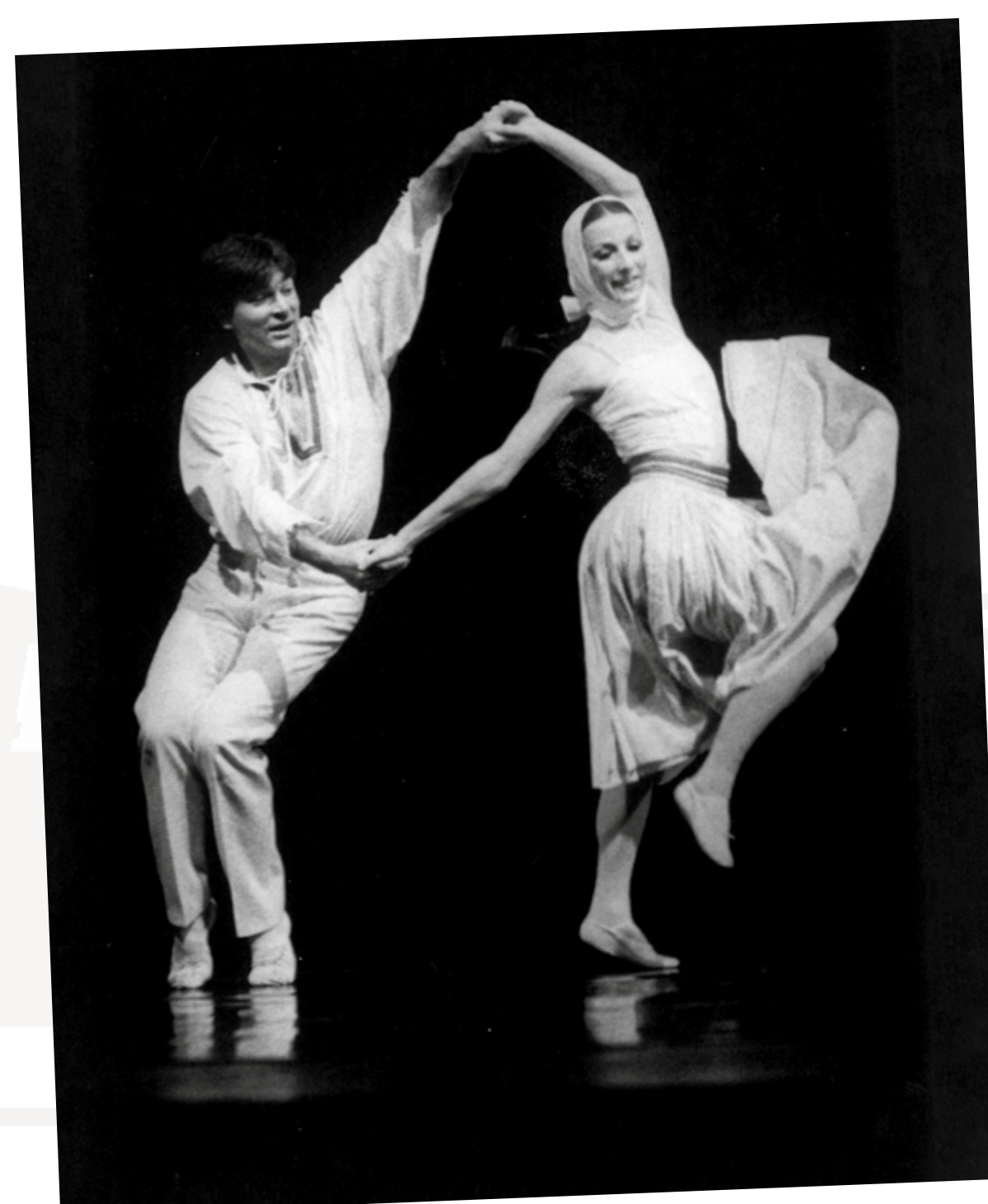
Pavel Šmok: *Sinfonietta* (Johana Kavková a Ludvík Vidlák)

Pavel Šmok: *Sinfonietta* (foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Z mého života* (Kateřina Dedková-Franková a Jan Klár)

Pavel Šmok: *Musica Slovaca* (Kateřina Dedková-Franková a Ladislav Rajn)

Pavel Šmok: *Z mého života* (Markéta Plzánková (Perroud), foto Pavel Jasanský, 90. léta)

Pavel Šmok: *Sinfonietta* (Petr Kolář a Kateřina Rejmanová (Janoušková), foto Emanuela Sforza)

Pavel Šmok: *Sinfonietta* (Johana Kavková a Ludvík Vidlák)

Pavel Šmok: *Sinfonietta* (Johana Kavková a Ludvík Vidlák)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

4.

Poprvé Jiří Kylián

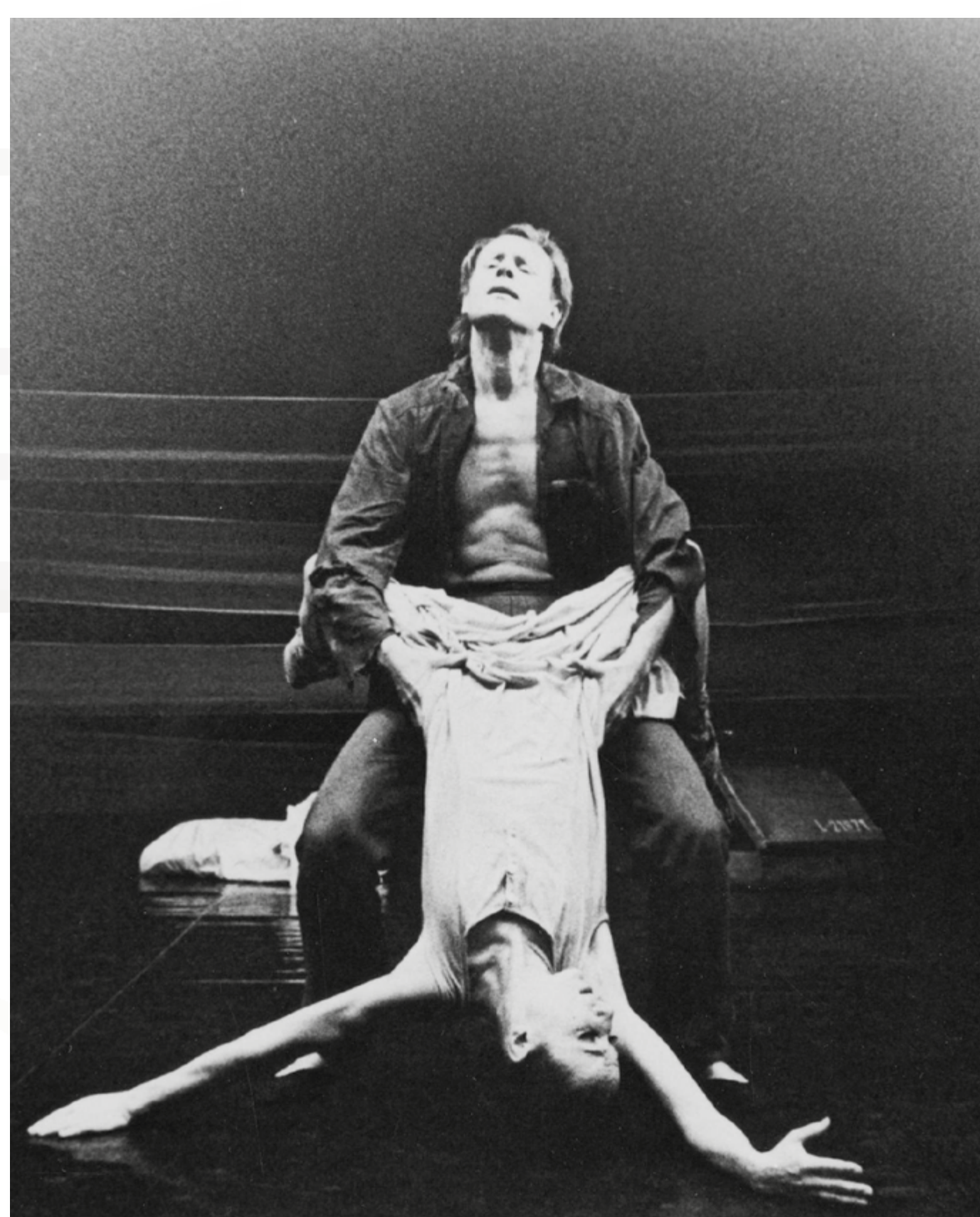
Druhé polovině dekády vévodí z tvorby samotného Pavla Šmoka bezpochyby *Zjasněná noc*. Choreografie na hudbu Arnolda Schönberga vznikala dlouho, Pavel Šmok si prý s myšlenkou převést tuto skladbu do jevištní podoby pohrával dvacet let, než se cítil dostatečně zralým pro takový úkol. Zasadil děj programní skladby do dvou časových os. V koncentračním táboře se jako živoucí vzpomínka odehrává zrod i skon tragické lásky, jež nachází naději v novém životě, tento svůj příběh však vypráví žena svému novému partnerovi o několik měsíců později na konci války a on se s ním musí vyrovnat. Choreografie ukazuje světlejší stránky nesobeckého lidství a důvěry v budoucnost. Kromě geniální práce s hudbou se tak Pavel Šmok projevil jako vždy v poloze humanisty, který věří v člověka. V ikonickém díle se v první generaci zapsali divákům do paměti Kateřina Dedková-Franková, Kateřina Rejmanová (Janoušková) a Markéta Plzáková (Perroud) v roli dívky, Ladislav Rajn a Petr Kolář jako její nápadník a Vladimír Kloubek či mlad-

ší členové Petr Tyc a Petr Zuska jako vězeň. *Zjasněnou noc* posléze nastudovala nová generace PKB v roce 2009 a na repertoáru ji mělo také Divadlo J. K. Tyla v Plzni (2003) a Národní divadlo Brno (2021) a také v 80. letech byla nastudována v někdejším Lenin-gradu. Kateřina Dedková-Franková získala za svou interpretaci Cenu Českého literárního fondu.

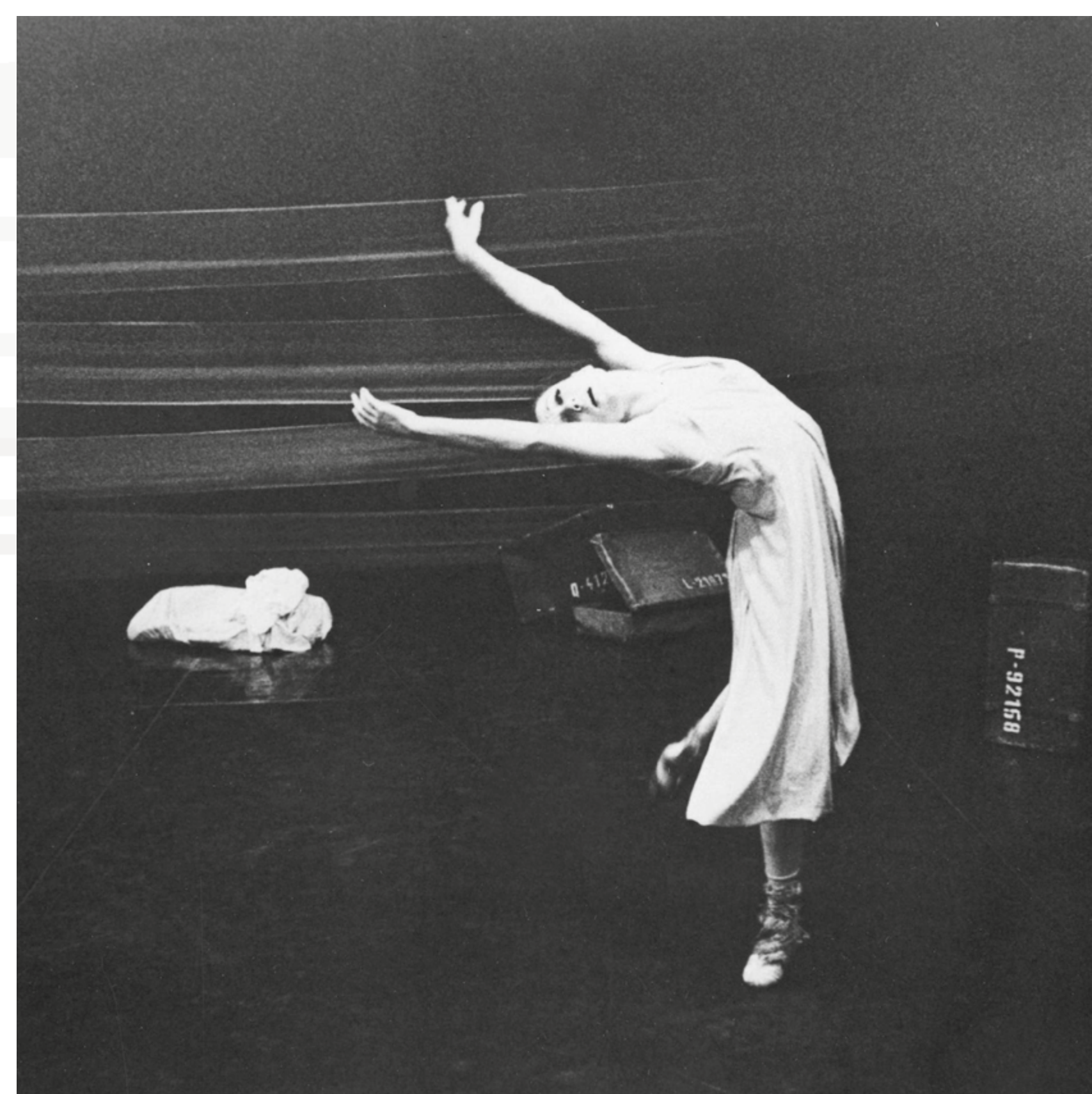
Nebyly tu však jen tak vážné choreografie, na repertoár oblíbených humorných děl přibýly *Šmokoviny*, opět na vděčnou hudební předlohu W. A. Mozarta. Ke slovu se pomalu hlásili další členové souboru (Kateřina Dedková-Franková roztančila například *Valčíky* a část *Humoresek* Antonína Dvořáka, Vladimír Kloubek vytvořil choreografii *Dirigent*), mezi hostujícími tvůrci se objevují jména Aleny Skálové či Jana Hartmanna a Daniela Wiesnera, ale především se mohl Pražský komorní balet pyšnit tím, že už v roce 1988 uvedl *Večerní písně* slavného rodáka Jiřího Kyliána.

Kateřina Dedková-Franková: *Valčíky*
(Johana Kavková a Ludvík Vidlák, Ivana Etzlerová a Pavel Straka, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Zjasněná noc*
(Kateřina Dedková-Franková a Vladimír Kloubek, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Zjasněná noc* (Kateřina Dedková-Franková, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Zjasněná noc* (Kateřina Rejmanová (Janoušková) a Ladislav Rajn)

Pavel Šmok: *Zjasněná noc* (Kateřina Dedková-Franková, foto Petr Koubek)

Pavel Šmok: *Zjasněná noc*
(Markéta Plzáková (Perroud), foto Ivo Dankovič)

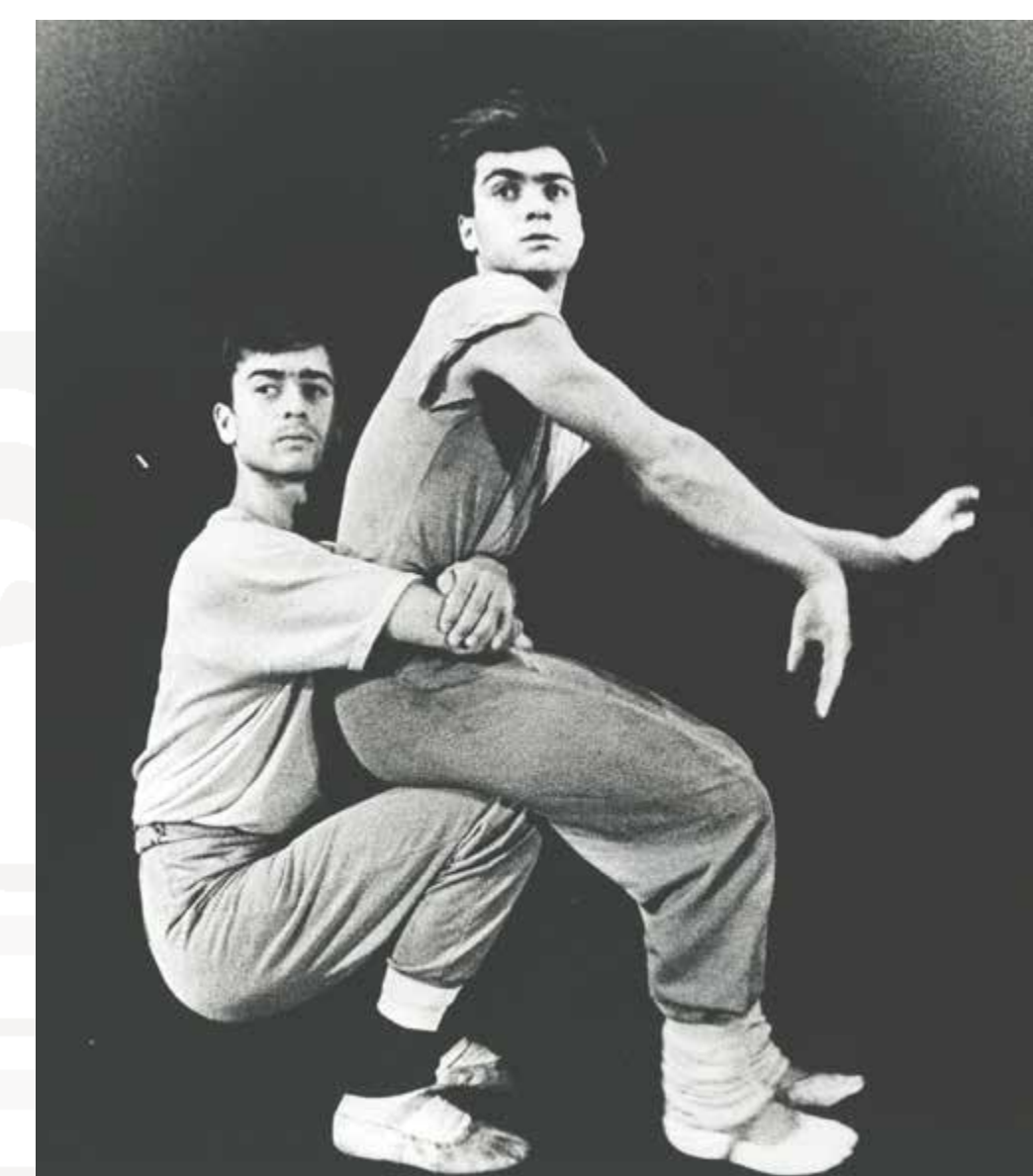
Jan Hartmann: *Šepoty a výkřiky*
(Ladislav Rajn a Ilona Felgrová, foto Petr Koubek)

Jiří Kylián: *Večerní písně* (Jana Szabová, Petr Tyc, Pavel Ďumbala, Ivana Etzlerová, Kateřina Rejmanová (Janoušková) a Bronislav Roznos, foto Petr Koubek)

Jiří Kylián: *Večerní písně* (Petr Zuska, Radek Vrátíl, Lubor Kvaček, Nikoleta Rafaelisová, Marika Blahoutová a Kateřina Rejmanová (Janoušková), foto Roman Sejkot)

Šmokoviny
(Petr Tyc a Petr Zuska, foto Petr Koubek)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

5.

Smetana, Dvořák i otevřené hranice

Co přineslo porevoluční období kromě svobody a četných změn v produkci? Opět řadu výjimečných choreografií. Hned první polovina dekády spatřila dvě další klíčová díla Pavla Šmoka. Prvním je nepochybně *Trio g moll* na hudbu Bedřicha Smetany, ve kterém opět potvrdil svou citlivost pro emoce, které choreografovi nabízí hudba, střípky radostných vzpomínek i hloubku bolesti, kterou skladatel prožíval po smrti malé nadané dcerky. Tak jako *Trio g moll* patří k lyrickému kánonu Šmokova díla, *Holoubek* zase k jeho dramatické části. Dvořákovu pojetí symfonické básně inspirované Erbenem poskytuje jasnou linku pro jednotlivé situace, ale i velkou volnost při práci s náladami. Pavel Šmok zasadil příběh do prostředí masopustu, kde se lidové masky mísí s děsivými přízraky, které dokáže vyvolat jen lidská mysl zatížená svědomím. Opět nechybí ani choreografie ryze humorné – *Rossiniáda* a *Divertimento D dur* s potoky vody na jevišti.

Pražský komorní balet se více otevřel také zahraničním choreografům a novému pohledu na tanec. Hranice se totiž otevřely i pohybovému umění a PKB už nebyl, nemohl být jedinou alternativou repertoáru kamenných divadel. Začala se rozvíjet celá nová sféra současného tance a vlivy se začaly vzájemně mísit. Nové choreografické přístupy obohacovaly repertoár, který však dál pevně stál na poetice děl Pavla Šmoka. Repertoár obohatila díla Gerharda Bohnera nebo v rámci programu 3× z *Holandska* práce Suzy Blok a Christophera Steela, Andrey Leine a Harijono Roebana a Petera de Ruitera.

Na repertoár přibyla další choreografie Jiřího Kyliána, *Piccolo Mondo*, a o slovo se začal hlásit mladý nadějný choreograf, který ještě netušil, jak hvězdná kariéra jej čeká, Petr Zuska. Jeho prvotinami, a to velice úspěšnými, byly *Šibeničky* a *Seul*. Pražský komorní balet začal sbírat více ocenění. Taneční sdružení ČR mu udělilo v roce 1992 hlavní cenu v kategorii malých forem za choreografie *Trio g moll* a *Holoubek*, Petr Zuska získal v roce 1994 Cenu Českého literárního fondu za *Šibeničky*, o dva roky později za dílo *Seul*. Petr Kolář obdržel za výkon v této choreografii v roce 1995 Cenu Thálie.

Pavel Šmok: *Trio g moll* (Markéta Plzánková (Perroud),
Ludvík Vidlák a Libuše Ousová, foto Ivan Drábek)

Pavel Šmok: *Trio g moll* (Markéta Plzánková (Perroud),
Ludvík Vidlák a Libuše Ousová, foto Pavel Jasanský)

Pavel Šmok: *Trio g moll*
(Johana Kavková, Petr Zuska a Šárka Vrašťáková)

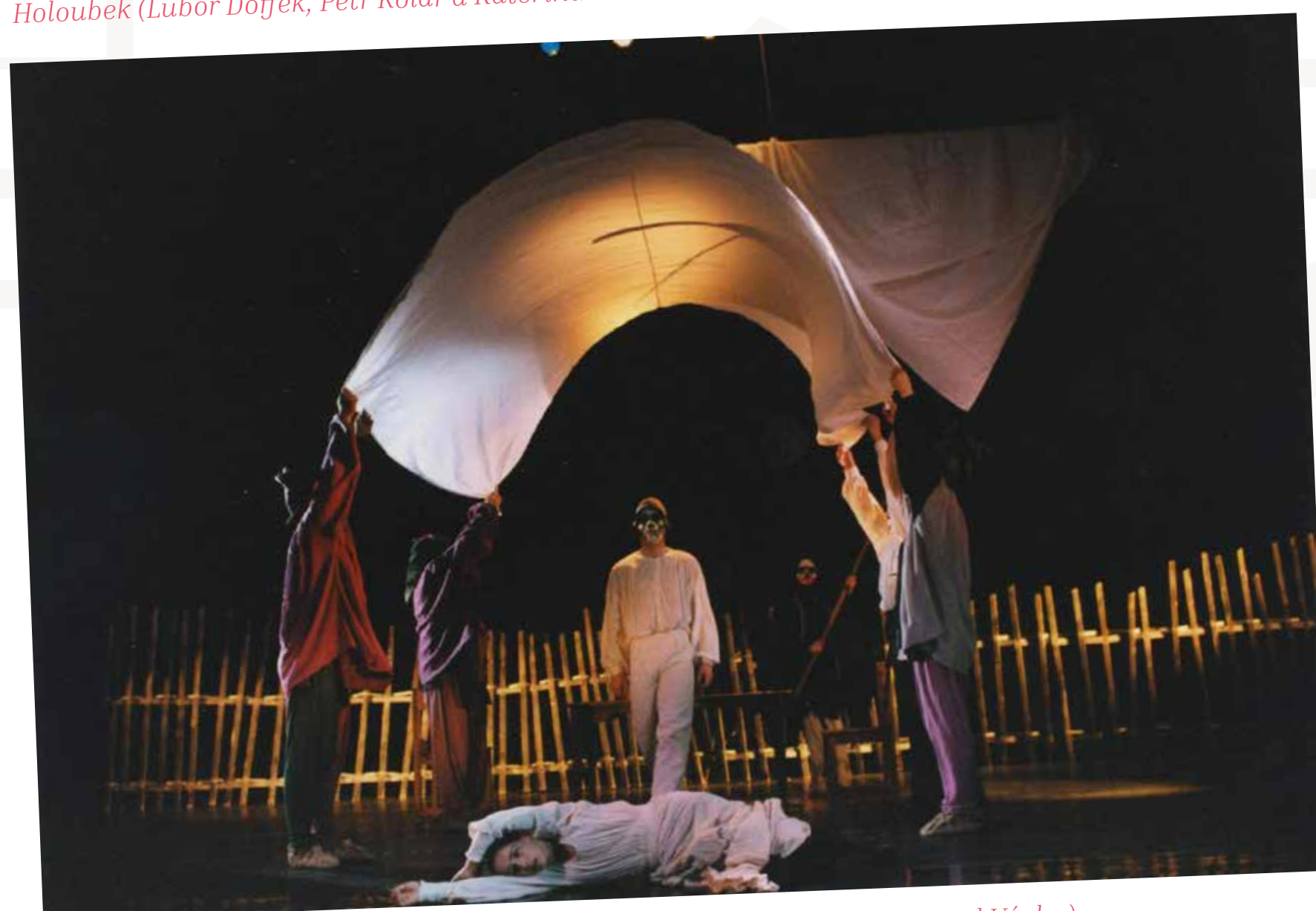
Pavel Šmok: *Zapisník zmizelého*
(Petr Kolář a Markéta Plzánková (Perroud), foto Pavel Jasanský)

Pavel Šmok: *Trio g moll*
(Johana Kavková, Petr Zuska a Šárka Vrašťáková)

Holoubek (Lubor Doffek, Petr Kolář a Kateřina Dedková-Franková, foto Ivan Drábek)

Pavel Šmok: *Holoubek* (Markéta Plzánková (Perroud) a Petr Kolář, foto Pavel Vácha)

Pavel Šmok: *Holoubek* (Markéta Plzánková (Perroud) a Petr Kolář, foto Pavel Vácha)

Petr Zuska: *Šibeničky* (foto Miloš Šindelář)

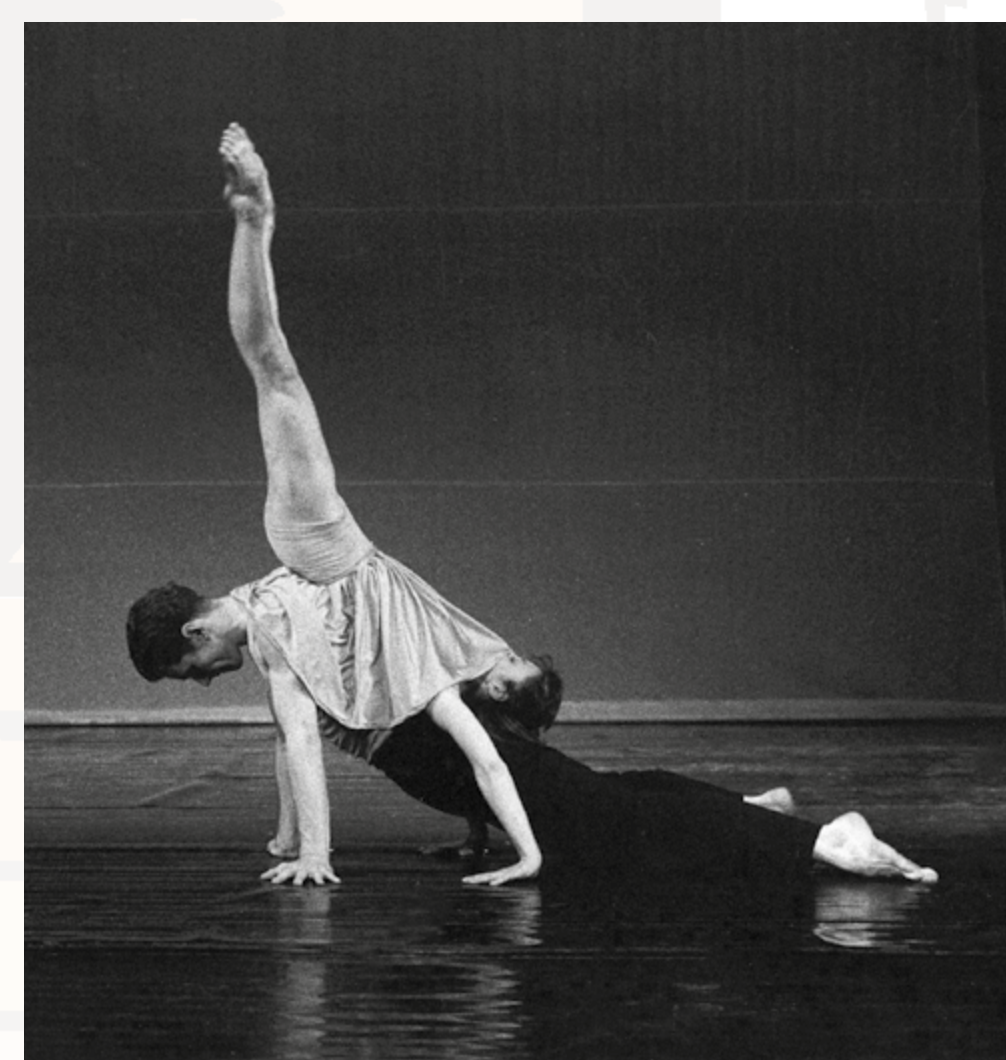
Pavel Šmok: *Rossiniáda* (Marika Blahoutová a Radek Vrátíl, foto Pavel Jasanský)

Jiří Kylián: *Piccolo Mondo* (foto Pavel Vácha)

Petr Zuska: *Seul* (v hlavní roli Petr Kolář, foto Ivan Malý)

Program 3× z *Holandska* – Suzy Blok a Christopher Steel: *Still You!* (Kateřina Rejmanová (Janoušková) a Petr Kolář, foto Pavel Jasanský)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

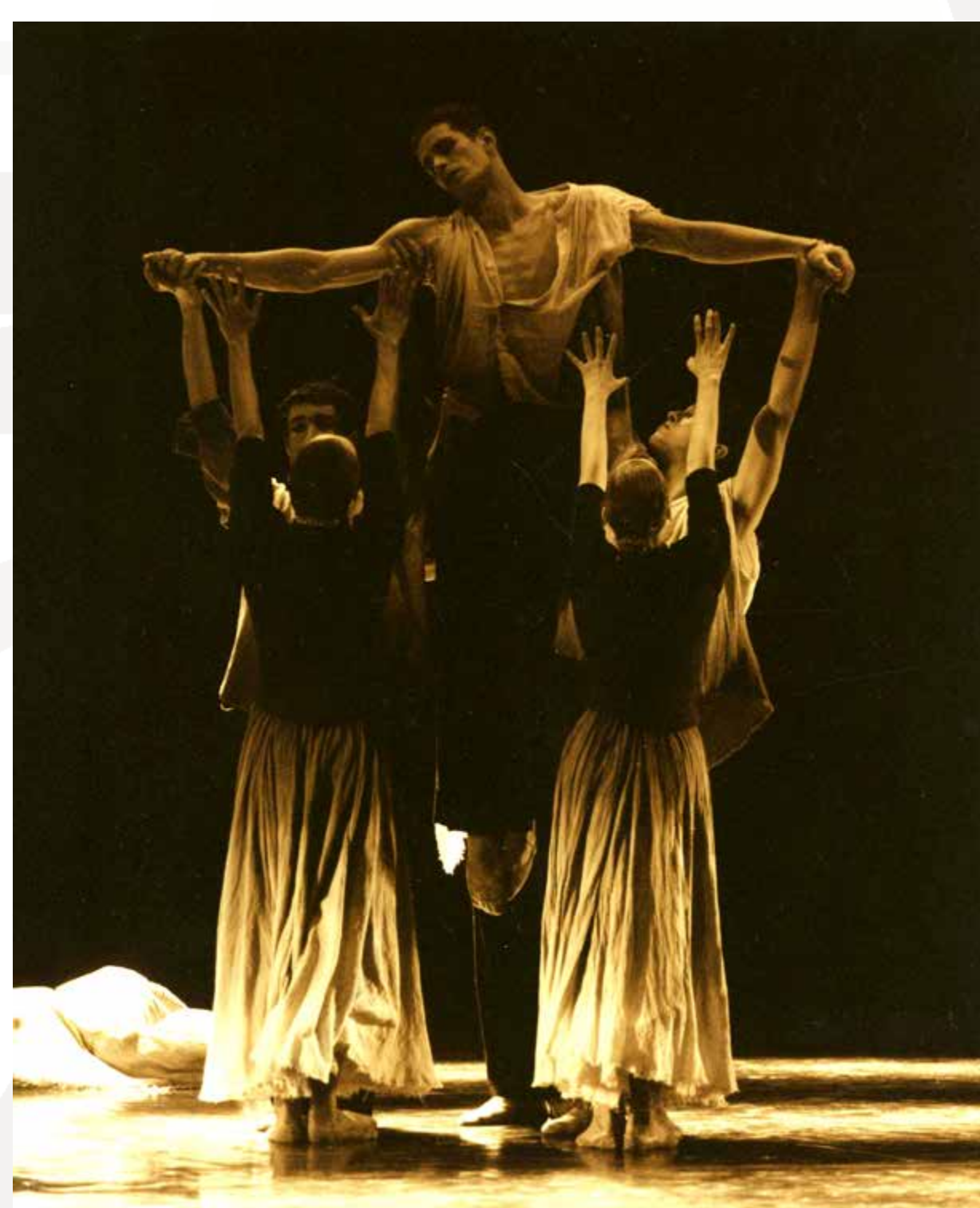
6.

Ověnění cenami

Další ze zásadních choreografií Pavla Šmoka 90. let je bezpochyby *Stabat*. Dvořákově slavné *Stabat Mater* je komponované jako duchovní skladba, ale má především osobní mimohudební obsah, protože reaguje na smrt jeho dvou dětí. Pavel Šmok ve své choreografii propojil motiv mateřské lásky a očekávané ztráty syna s jasně protiválečnou tematikou, ale při zachování mnoha symbolických pohybových prvků včetně znaku ukřižování. Jako jedno z jeho nejsilnějších děl jsme je měli možnost vidět ještě v roce 2021 v podání baletu Národního divadla Brno. Jako první interpreti této choreografie se ale zapsali Petr Kolář a Markéta Plzáková (Perroud), která za svůj výkon získala v roce 1995 Cenu Thálie. Pavel Šmok se také vrátil ke svému oblíbenému skladateli Leoši Janáčkovi. Spolu s Kateřinou Dedkovou-Frankovou vytvořili další nezapomenutelnou choreografii, trio *Po zarostlém chodníčku*, inspirované zápletkou z jiného Janáčkova díla, *Její pastorkyně*.

Repertoár PKB byl pestrý. Na repertoár přibyla například *Stool Game* a humorných *Šest tanců* Jiřího Kyliána, Petr Zuska vytvořil nadčasový duet *V mlhách* a choreografii *Komboloi*. Vrátil se Nizozemec Peter de Ruiter s titulem *Zero Time*, uvedeno bylo *Bolero* nebo *Smrt a dívka* Roberta Northa. Řadu úspěšných choreografií vytvořil Libor Vaculík, který se pak na přelomu milénia stal i uměleckým šéfem PKB: *Pohádka*, *Koncert a moll*, *Moře plné slz*, *Chlapec a smrt*, *Stmíváníčko*, *Fresky*, *Slovanské dvojzpěvy* a další.

Soubor se dočkal dalších ocenění: Taneční sdružení ČR udělilo v roce 1997 Petru Zuskovi Cenu za choreografie *Šibeničky* a *Seul* a Pražský komorní balet převzal Cenu za kolektivní výkon za interpretaci *Piccolo Mondo*. Ve stejném roce získal Libor Vaculík za *Koncert a moll* Cenu Českého literárního fondu a soubor Prémii na Česko-slovenské interpretační soutěži. V roce 1996 získal Petr Zuska Cenu Českého literárního fondu za choreografii *V mlhách*. Stejně ocenění získal v roce 1998 Libor Vaculík za choreografii *Pohádka*.

Pavel Šmok: *Stabat* (Petr Kolář, foto Ivan Malý)

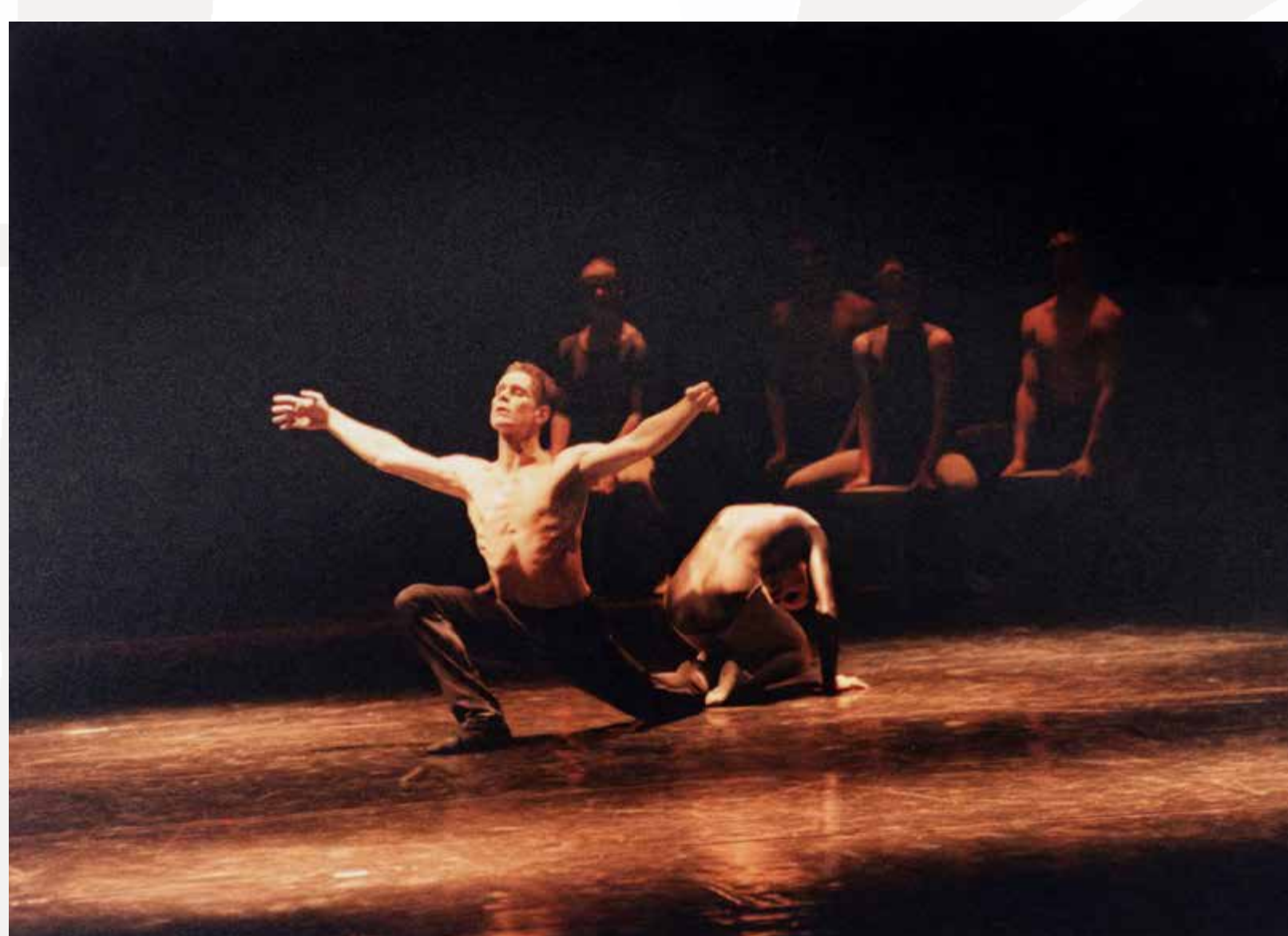
Robert North: *Smrt a dívka* (Markéta Plzáková (Perroud) a Petr Kolář, foto M Miloš Šindelář)

P. Šmok, K. Dedková-Franková: *Po zarostlém chodníčku* (Marika Blahoutová a Nikoleta Rafaelisová, foto Roman Sejkot)

Petr Zuska: *Komboloi* (foto Roman Sejkot)

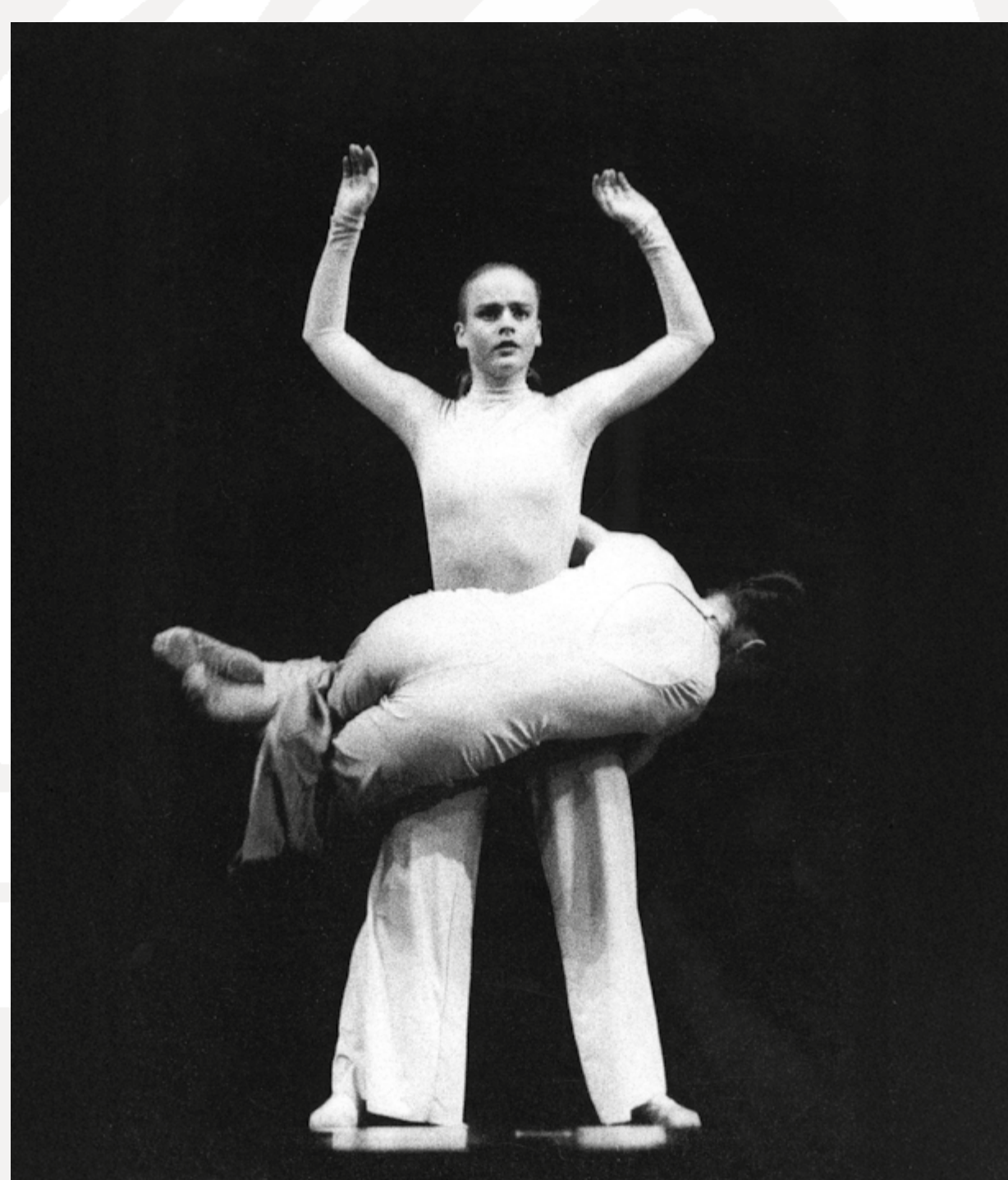
Jiří Kylián: *Stool Game* (Petr Kolář, foto Pavel Vácha)

Libor Vaculík: *Chlapec a smrt* (Pavel Plšek a Roman Šolc, foto Roman Sejkot)

Jiří Kylián: *Šest tanců* (Lucie Holánková, Radek Vrátil, Lubor Kvaček a Kateřina Rejmanová (Janoušková), foto Petr Matička)

Petr Zuska: *V mlhách* (Marika Blahoutová a Markéta Plzáková (Perroud), foto Roman Sejkot)

Libor Vaculík: *Pohádka* (Pavel Plšek a Lucie Holánková, foto Roman Sejkot)

Libor Vaculík: *Slovanské dvojzpěvy* (foto Roman Sejkot)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

7.

Na prahu nového milénia

V novém miléniu přenechával postupně Pavel Šmok tvůrčí pole svým následovníkům, ale ještě se zapsal několika počiny. Sáh po Igoru Stravinském a vytvořil choreografii na jeho balet *Svatba*. S Liborem Vaculíkem si rozdělili večer složený ze dvou baletů *Don Juan / Golem*. *Golema* se ujal Pavel Šmok, oprostil se však od zažité představy hliněného monstra a svého *Golema* nechal ožít jako homunkula, který doplatí nejen na svou nekontrolovatelnou sílu, ale především na objevování lidských citů a emocí, kterých má někdy i člověk sám příliš mnoho. Lubor Kvaček za tuto roli získal Cenu Thálie. Pavel Šmok nakonec ještě v roce 2003 vytvořil velmi příznivě přijatou pohádku pro dětské publikum *O zakletém princovi a chytré Aničce*.

Na začátku milénia byly pod společným titulem *Světové choreografie pro Prahu* uvedeny choreografie Patricka Delacroix, Christophera Bruce a Bruce Taylora. Z mladé

generace tanečníků se k choreografické tvorbě přiklonila Marika Blahoutová, která v 90. letech patřila ke kmenovým členkám souboru. Jako choreografka vytvořila pro PKB humorný balet *Saturnin*, který byl uveden spolu s *Tanci podle Brahmsa* Libora Vaculíka, a především další stálíci Petra Zusky, *Mariiným snem*, za niž opět získal Cenu Českého literárního fondu. Tato jeho důmyslná choreografická hříčka o noční můře Marie Taglioni se pak ocitla i na repertoáru Baletu Národního divadla a zahraničních scén. Z tuzemských choreografů se v této etapě poprvé objevují například David Stránský a Tomáš Rychetský coby choreografické duo nebo Jan Kodet. V letech 2003–2006 byl PKB postupně začleněn do struktury Státní opery Praha, pod vlastní hlavičkou ale ještě uvedl program *Jarní 2004*. Vedle osvědčeného Šmokova *Záskoku* se objevily zcela nové choreografie Aleny Peškové (*Lože krvavá*), Lenky Dřimalové (*Baro tango*) a také Lucie Holánkové (*Bílé myšlenky*).

Pavel Šmok: Svatba (Veronika Volfvová a Radek Vrátil)

Libor Vaculík: Don Juan (Lucie Holánková a Tomáš Rychetský, foto Roman Sejkot)

Libor Vaculík: Don Juan (Eva Lacková, Lenka Kolářová, Lucie Holánková, Iva Pourazníková a Tomáš Rychetský, foto František Ortmanr)

Jan Kodet: S úctou, libám (David Stránský a Lenka Kolářová, foto Roman Sejkot)

Pavel Šmok: Golem (Lubor Kvaček a Petr Kolář, foto Roman Sejkot)

Christopher Bruce: Sergeant Early's Dream (Lucie Holánková a Lubor Kvaček, foto Roman Sejkot)

Marika Blahoutová: Saturnin (Tomáš Rychetský, foto Roman Sejkot)

Petr Zuska: Mariin sen (Petr Kolář, Radek Vrátil, David Stránský a Tomáš Rychetský, foto Roman Sejkot)

Libor Vaculík: Tance podle Brahmsa (Iva Pourazníková a Petr Kolář, foto Roman Sejkot)

Jarní 2004 – Alena Pešková: Lože krvavá (Natálie Benyovszká, Lucie Holánková a Ivana Šikorová, foto Roman Sejkot)

Tomáš Rychetský a David Stránský: Positioní...? (Radek Vrátil a Žuzana Herényiová, foto Roman Sejkot)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

8.

Nová tvář souboru, svěží díla

Pražský komorní balet se začal znovu osamostatňovat, v nové podobě pod vedením tanečnice a choreografky Lucie Holánkové. V letech 2003–2008 studovala choreografii na pražské HAMU, kde byl jejím hlavním pedagogem právě Pavel Šmok. Soubor také několik sezon působil pod názvem Pražský komorní balet Pavla Šmoka. Druhou polovinu nultých let, kdy tedy znovu dostával obrysy a novou uměleckou tvář, tak tvořily větší část repertoáru právě choreografie Lucie Holánkové, většinou komorního charakteru. Vycházela z uvolněného pohybu moderních tanečních technik, inspirována především

hudbou a její strukturou i náladou. *Divocí koně*, *La dispute?*, *Carmen pas de deux*, *K.L.L.I. fuga*, *Te Deum*, *Krásná hora*, *Jablůňka*, *Tobě ztracena* a další. Magisterská choreografie Lucie Holánkové *Sluha dvou pánů* vznikla také pod hlavičkou PKB, oblíbenou rozsáhlejší taneční inscenací byly *Staré pověsti české* pro mladé publikum. Od roku 2009 se znovu na repertoáru objevili hostující choreografové – Jan Kodet, David Stránský, Petr Zuska... Za interpretaci jeho *Lyrické* byla Lucie Holánková nominovaná na Cenu Thálie.

Lucie Holánková: *Divocí koně* (foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Divocí koně* (Lucie Vrbová, Iva Povrazníková, foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *K.L.L.I. fuga* (foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Carmen pas de deux* (Andrea Lamešová a Lucie Holánková, foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Staré pověsti české* (Iva Sikorová, foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Krásná hora* (foto Zuzana Podolská)

Lucie Holánková: *Te Deum* (Barbora Pavlovičová, Michal Holánek, foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Te Deum* (foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Sluha dvou pánů* (Denisa Kubášová a David Stránský, foto Ivan Malý)

Lucie Holánková: *Staré pověsti české* (Lucie Vrbová, Lenka Bílková, Denisa Kubášová, foto Ivan Malý)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

9.

Na cestu experimentu

Po roce 2010 se Pražský komorní balet vydává cestou současného tance a stále většího experimentování. Připomenout můžeme choreografie Hany Polanské Turečkové *Mono No Aware* a *Hádej, kolik je hvězd?*, projekt *Occamova břitva* nebo celovečerní *Beat* izraelského dua Johana Grebena a Uri Ivgiho. Velké obliby se dočkala především choreografie Tomáše Rychetského *Nevyřčené ticho*, kterou jako jednu ze svých prvotin vytvořil ještě jako člen Baletu Národního divadla v rámci *Miniatur*. Stala se jedním z jeho nejúspěšnějších děl. V komponovaných večerech *3 české kvartety* a *Metafory tance* se PKB snažil najít rovnováhu v tradici tvorby na české klasiky i novodobé tvůrce (hostující Mário Radačovský tvořil na Dvořákův *Slovanský kvartet*, zatímco Hana Polanská Turečková své tehdejší avantgardní vidění spojila s dílem skladatele 20. století Vladimíra Sommera) a v zaměření na současný tanec a experiment.

Postupně se dramaturgie soustředila na tuzemskou tvorbu mladé generace. Program *Mysterium času* vedle choreografie Hany Polanské, která dala večeru jméno, poprvé

představil choreografii Ondřeje Vinklát (*Ted²*) a Marka Svobodníka. Ten zabodoval dílem *Chvilka POEzie* vytvořeným na tělo tanečnickovi a choreografovi Igoru Vejsadovi, který se souboru několik let intenzivně věnoval jako hlavní baletní mistr. Jeho démonický zjev a zároveň skvělé fyzické dispozice jej předurčily pro ztvárnění básníka v choreografii, jež je současně strašidelná, groteskní i humorná. Na programu také zaujalo Rychetského poněkud temné *Rekviem za nekonečno*, a především dvoudílný program choreografií Jiřího Pokorného (*Svět sedmikrásek*) a Lukáše Timuláka (*Prolínání*).

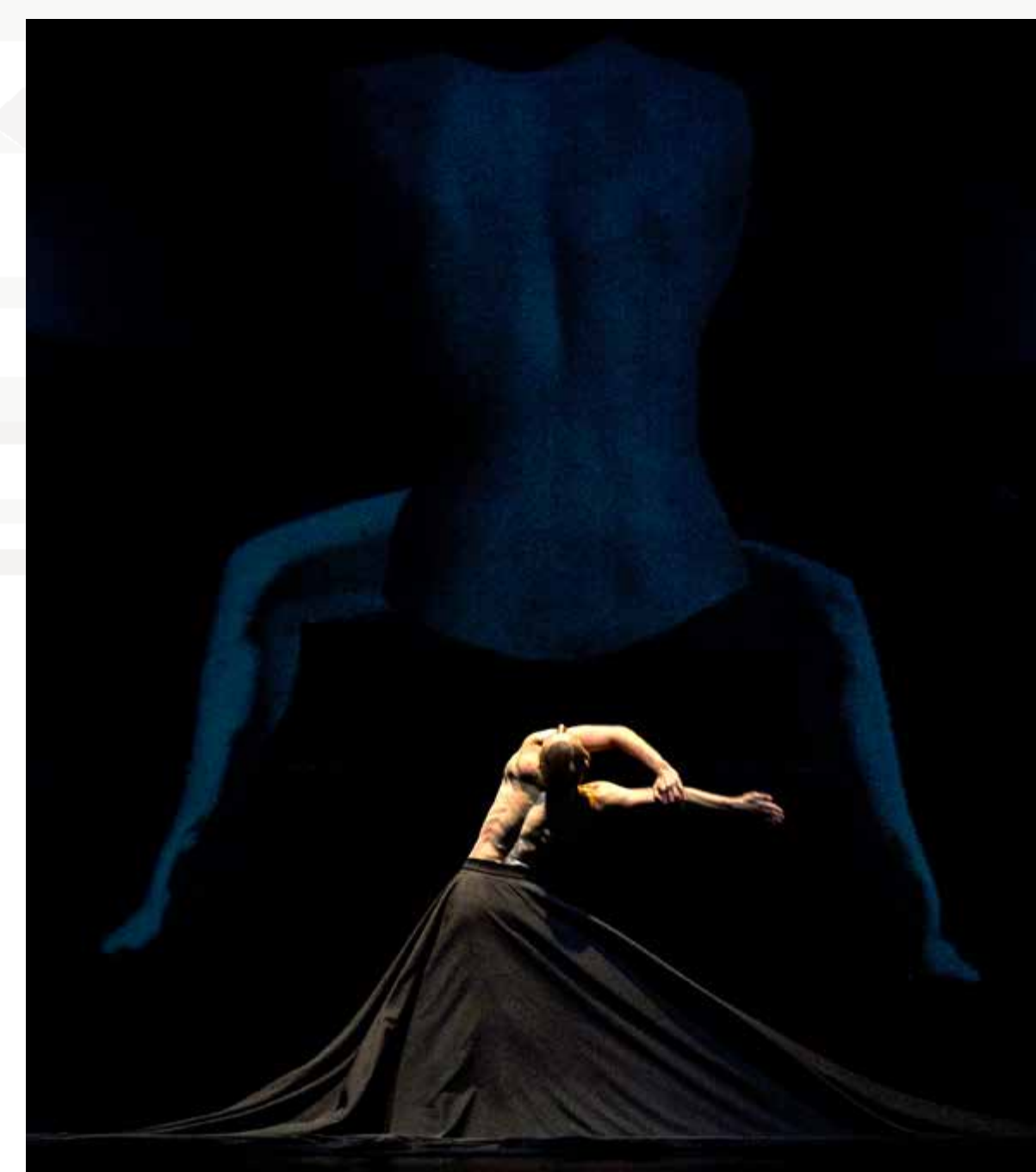
Pražský komorní balet získával v této době ocenění především na zahraničních zájezdech a festivalech: Warsaw Dance Days v Polsku, festival v mexickém Querétaru, festival Sarajevo Winter, užší výběr pro choreografii *Mono No Aware* pro přehlídku no ballet v Ludwigshafenu ad. Soubor začal jezdit pravidelně do Jižní Koreje, odkud přivezl několik ocenění z festivalů v Cheongju (za *Prolínání*), Busanu (za *Mysterium času*) a festivalu Incheon v Soulu (za *Metamorphic*).

Tomáš Rychetský: *Nevyřčené ticho* (foto Michal Hančovský, z nastudování v roce 2017)

Mário Radačovský: *Slovanský kvartet* (foto Michal Hančovský)

Hana Polanská Turečková: *Černé zrcadlo* (Jitka Tůmová, foto Michal Hančovský)

Ondřej Vinklát: *Ted²* (Jitka Tůmová a Patrik Čermák, foto Michal Hančovský)

Marek Svobodník: *Chvilka POEzie* (Igor Vejsada, Dominik Vodička, Patrik Čermák a Michal Vach, foto Michal Hančovský)

Hana Polanská Turečková: *Mysterium času* (Lenka Bílková a Sabina Bočková, foto Michal Hančovský)

Tomáš Rychetský: *Rekviem za nekonečno* (Jitka Tůmová, foto Michal Hančovský)

Jiří Pokorný: *Svět sedmikrásek* (Jitka Tůmová, foto Michal Hančovský)

Lukáš Timulák: *Prolínání* (Aurora Fradella a Patrik Čermák, foto Michal Hančovský)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

10.

Ve znamení Kytice Petra Zusky

Na konci druhé dekády se Pražský komorní balet, tak trochu „tradičně“, dostal do krizové finanční situace. Zároveň se ale na repertoáru ocitla choreografie, která pro něj byla záchranou, protože vzbudila obdivné ohlasy diváků i kritiky, a tak se zvedla i vlna podpory souboru. Oním dílem byla *Kytice* Petra Zusky vytvořená na autorskou hudbu Ondřeje Brouska. Srozumitelná, ale ne triviální soudobá hudba, střízlivá výprava pracující se symboly života a smrti byly rámcem pro choreografii. Petr Zuska se soustředil na principy příběhů, které se v lidových baladách opakují, několik vybral jako stěžejní situace, několik jich naopak nechal jen ve zkratce a náznaku, v pečlivě vyvážené kombinaci konkrétního vyprávění a abstrakce. Není divu, že *Kytice* sbírala i ceny: v rámci soutěžní přehlídky současné taneční tvorby BALET 2019 získal Petr Zuska Cenu za nej-

lepší choreografii, Ondřej Brousek Čestné uznání za původní hudbu a Jan Dušek Čestné uznání za výtvarné řešení. Dominik Vodička za svůj výkon v roli Muže získal Cenu Thálie, v širší nominaci se umístila i Linda Svidrů za metaforickou roli Života.

Pražský komorní balet následně získal na repertoár další oblíbené choreografie Petra Zusky: choreografie *Ej lásko*, *Růži*, znovu i *Lyrickou* a pak nové sólo *Fo(u)r One* spojil do komponovaného programu *Carmina Vetera*. Dalším citově oduševnělým dílem byl *Epitaf* na koncert pro violoncello Antonína Dvořáka. Program, který vznikal za nelehkých podmínek během koronavirové pandemie, odlehčovala jednoaktová taneční detektivka Marka Svobodníka *Když nevíte coby, kupte si dva hroby*, *kupte si dva hroby*.

Petr Zuska: *Kytice* (Dominik Vodička, foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Ej lásko* (Aleš Krátký, Linda Svidrů, Dominik Vodička, foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Růže* (Linda Svidrů a Dominik Vodička, foto Serghei Gherciu)

Mark Svobodník: *Když nevíte coby, kupte si dva hroby* (foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Fo(u)r One* (Tereza Hloušková, foto Serghei Gherciu)

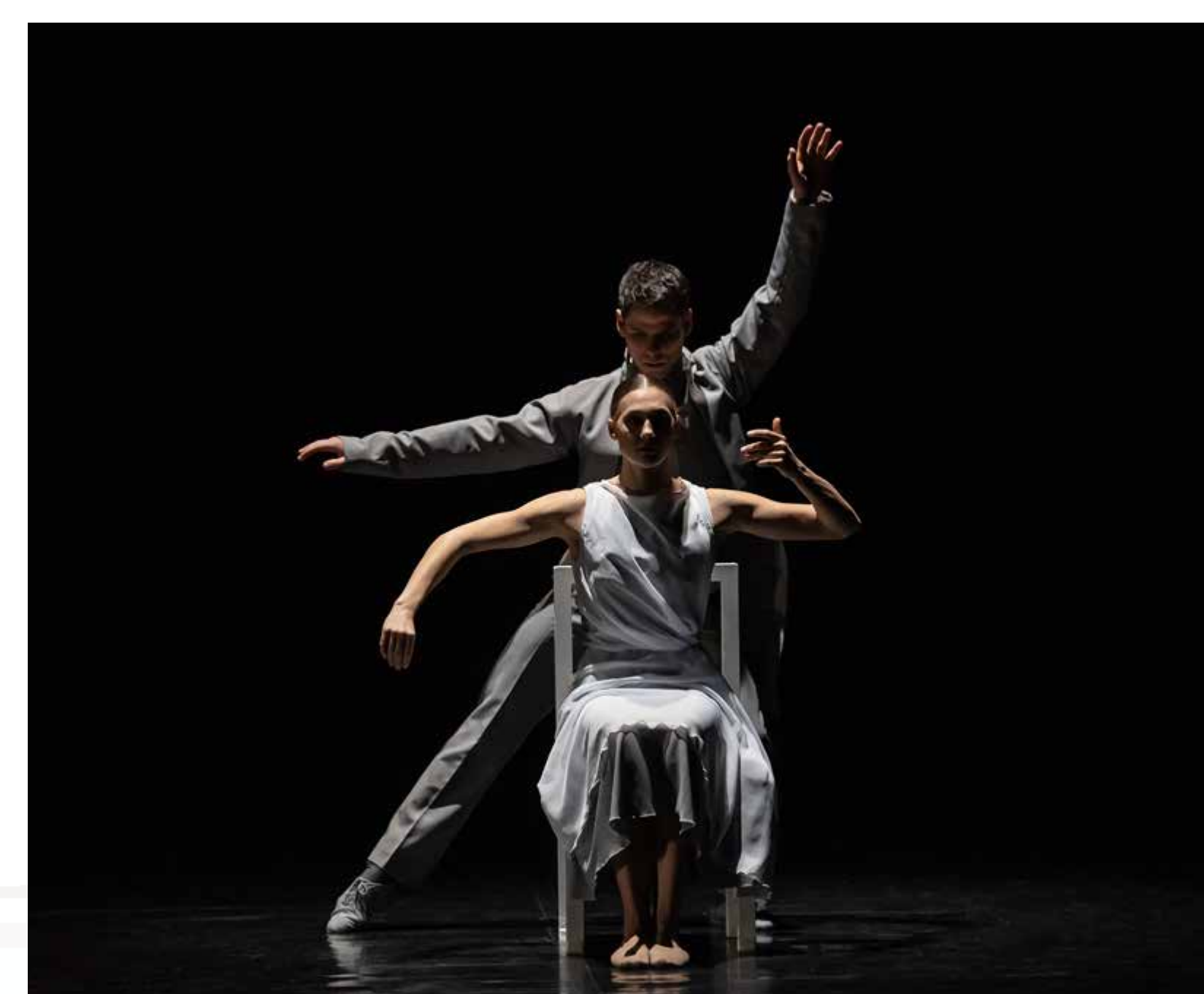
Petr Zuska: *Kytice* (foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Kytice* (Linda Svidrů a Viktor Svidrů, foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Lyrická* (Eliška Nováková (Vodičková), foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Epitaf* (Tereza Hloušková a Ondřej Vinklát, foto Serghei Gherciu)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

11.

Na silnici, na cestu!

V pandemickém období se Pražský komorní balet soustředil dál na tvorbu osvědčených českých autorů. Přibyl dramatický jednoaktový balet Aleny Peškové *Kříž u potoka* na hudbu Antonína Dvořáka. Program *Mraky důvěrné* spojil dvě výrazná díla. Ke spolupráci s Pražským komorním baletem se vrátil Jiří Pokorný, který se souborem nastudoval jednu ze svých choreografií *Černý mraky nepláčou*, jíž vévodí působivý vizuál černých deštníků a práce s bílými maskami. A Petr Zuska vytvořil svou vlastní choreografickou verzi Janáčkových *Listů důvěrných*. Opět do hájemství současného tance se PKB vydal experimentálním triptychem *On/a* z choreografií Ji-Eun Lee, Lidie Woss a Lóránda Zachára, ale přece jen zůstal ve své dramaturgii zaměřen na autorskou tuzemskou

tvorbu. Počinem, který si opět vysloužil chválu publika i řady tanečních teoretiků, bylo pozvání Jiřího Bubeníčka, nejen slavného tanečníka, ale dnes již světoznámého choreografa. Pro PKB vytvořil původní dramatický celovečerní balet *La Strada* na motivy Felliniho filmu *Silnice*, který si diváci hned oblíbili. A zatím poslední premiérou byl v roce 2024 večer choreografií Petra Zusky *Pro mou vlast* v rámci Roku České hudby. Rok 2025 pak opět představoval pro Pražský komorní balet krizi, paradoxně právě v době, kdy slaví 50 let existence na taneční scéně. Jaký bude jeho další osud? To ještě v této chvíli nevíme, protože naše fotoretrospektiva vznikla právě k výročí.

Alena Pešková: *Kříž u potoka* (Bára Müllerová a Ondřej Vinklát, foto Michal Hančovský)

Jiří Pokorný: *Černý mraky nepláčou* (Tereza Hloušková, foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Listy důvěrné* (Albert Kaše, Linda Svidrů, Nikita Korotkov, foto Serghei Gherciu)

Jiří Bubeníček: *La Strada* (foto Serghei Gherciu)

On/a – Lóránd Zachár: *Ornament* (Natálie Paulasová, Linda Svidrů, Bára Müllerová, foto Serghei Gherciu)

On/a – Lidie Woss: *Na hraně iluze* (Bára Müllerová, Oldřiška Neumannová, foto Serghei Gherciu)

Jiří Bubeníček: *La Strada* (Bára Müllerová a Ennio Zappalà, foto Serghei Gherciu)

Jiří Bubeníček: *La Strada* (Oldřiška Neumannová, foto Serghei Gherciu)

Jiří Bubeníček: *La Strada* (foto Serghei Gherciu)

Jiří Bubeníček: *La Strada* (Bára Müllerová a Ennio Zappalà, foto Serghei Gherciu)

Petr Zuska: *Pro mou vlast* (Bára Müllerová a Robert Koch, foto Serghei Gherciu)

50 LET PRAŽSKÉHO KOMORNÍHO BALETU VE FOTOGRAFII (1975–2025)

12.

Několik čísel závěrem

CHOREOGRAFOVÉ Z CELÉHO SVĚTA

Vedle Pavla Šmoka, po jehož bok patří Luboš Ogoun, ačkoliv v éře Pražského komorního baletu hostoval jen dvakrát, se na tvorbě repertoáru podílely desítky dalších autorů. Na první pohled se to nezdá, ale zde předkládáme výčet. Pavel Šmok se vždy považoval za Čechoslováka, a tak čeští a slovenští choreografové, kteří pro PKB tvořili nebo svá díla souborem nechali provést, stojí pospolu: Marcela Benoniová, Marika Blahoutová, Jiří Bubeníček, Kateřina Dedková-Franková, Lenka Dřímlová, Pavel Ďumbala, Ján Ďurovčík, Jan Hartmann, Lucie Holánková, Irena Janovcová, Jan Klár, Vladimír Kloubek, Jan Kodet, Petr Koželuh, Palo Kršiak, Šimon Kubán, Jiří Kylián, Martina Lacová, Hana Litterová, Alena Pešková, Andrej Petrovič, František Pokorný, Jiří Pokorný, Hana Polanská Turečková, Bolek Polívka, Mário Radačovský, Bronislav Roznos, Tomáš Rychet- ský, Alena Skálová, David Stránský, Marek Svobodník, Nikol Šneiderová, Ondrej Šoth, Anna Štěrbová, Lukáš Timulák, Petr Tyc, Libor Vaculík, Ondřej Vinklát, Daniel Wiesner, Petr Zuska.

Spolupráce se zahraničními choreografy je také bohatá, ať už jde o tvorbu převzatou nebo na míru šitou: Suzy Blok, Gerhard Bohner, Christopher Bruce, Patrick Delacroix, Aleksandra Dziuros, Attila Egerházi, Johan Greben, Jochen Heckmann, Uri Ivgi, Žiga Jereb, Ji-Eun Lee, Andrea Leine, Robert North, Jacek Przybyłowicz, Hilda Riveros, Harijóno Roebana, Peter de Ruiter, Christopher Steel, Bruce Taylor, Lidia Woss, Lóránd Zachár.

POČET JEDNOTLIVÝCH CHOREOGRAFIÍ: 167

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OCENĚNÍ (VÝBĚR)

2024: užší nominace na Cenu Thálie pro Ennia Zappalu za nejlepší mužský výkon v kategorii Tanec a pohybové divadlo (role Zampana v inscenaci Jiřího Bubeníčka *La Strada*)

2019: Cena za nejlepší choreografii Petru Zuskovi, Čestné uznání za původní hudbu Ondřeji Brouskovi a Čestné uznání za výtvarné řešení Janu Duškovi za scénu k inscenaci *Kytice* (soutěžní přehlídka současné taneční tvorby BALET 2019)

2019: Cena Thálie pro Dominika Vodičku za nejlepší mužský výkon v kategorii Tanec a pohybové divadlo (role Muže v inscenaci Petra Zusky *Kytice*)

2018: Cena odborné poroty za nejlepší taneční vystoupení s choreografií *Prolínání* v rámci Mezinárodního tanečního festivalu v Cheongju (Jižní Korea)

2017: Čestné uznání za taneční vystoupení s choreografií *Mysterium času* v rámci Mezinárodního tanečního festivalu v Busanu (Jižní Korea)

2017: Cena diváka za nejlepší taneční vystoupení *Metamorphic* v rámci Mezinárodního tanečního festivalu Incheon v Soulu (Jižní Korea)

2016: Čestné uznání za taneční vystoupení s choreografií *This Is Not a Kiss!* v rámci 5. ročníku festivalu Warsaw Dance Days

2016: Cena diváka za nejlepší taneční vystoupení *Metaphory tance* v rámci Festivalu Zvolenské hry zámecké

2014: Čestné uznání za taneční vystoupení s choreografií *Mono No Aware* a *Podmínka zániku* v rámci kulturního festivalu k 483. výročí města Querétaro (Mexiko)

2013: Cena Snowflake (Sněhová vločka) za nejlepší taneční vystoupení za choreografii *Mono No Aware* v rámci 29. ročníku Mezinárodního festivalu Sarajevo Winter (Bosna a Hercegovina)

2009: Užší nominace na cenu Thálie pro Lucii Holánkovou za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Lyrická*

2007: Prémie pro nejlepší choreografy na I. mezinárodní choreografické soutěži v Plzni a premie za nejlepší zpracování povinné choreografie (Lucie Holánková)

2007: Divácké ocenění CENA SIRAEX 2007 za choreografii Lucie Holánkové *Divocí koně*

2002: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Petru Zuskovi za choreografii *Mariin sen*

2001: Cena Thálie Luboru Kvačkoví za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Golem*

2000: Cena Thálie Kateřině Benešové-Rejmanové za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Hirošima*

2000 Hlavní Cena a Cena za choreografii na Přehlídce Česko-slovenské taneční tvorby za *Slovanské dvojzpěvy*

1998: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Liboru Vaculíkovi za choreografii *Pohádka*

1997: Prémie za současnou choreografii na Česko-slovenské interpretační soutěži za choreografii *Koncert a-moll*

1997: Taneční sdružení ČR udělilo Petru Zuskovi Cenu za choreografii *Šibeničky* a *Seul* a Pražský komorní balet převzal Cenu za kolektivní výkon za interpretaci díla *Piccolo Mondo*

1997: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Liboru Vaculíkovi za choreografii *Koncert a-moll*

1996: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Petru Zuskovi za choreografii *V mlhách*

1996: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Petru Zuskovi za choreografii *Seul*

1995: Cena Thálie Markétě Plzákové za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Stabat*

1995: Cena Thálie Petru Kolářovi za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Seul*

1994: Cena Českého literárního fondu za nejlepší choreografii Petru Zuskovi za choreografii *Šibeničky*

1993: Nadace Český literární fond udělila Hlavní cenu v Soutěžní přehlídce baletního umění ČSFR za inscenaci PKB *Trio g moll* a *Holoubek*

1992: Taneční sdružení ČR udělilo Hlavní cenu v kategorii B – malá forma za inscenaci PKB *Trio g moll* a *Holoubek*

1990: Taneční sdružení ČR udělilo 2. prémii za současnou choreografii na Soutěžní přehlídce baletních umělců ČSFR

1989: Odborná porota I. ročníku Baletní žatvy udělila PKB Hlavní cenu v kategorii malých forem za taneční duet *Musica Slovaca*

1988: Cena Českého literárního fondu Kateřině Dedkové-Frankové za mimořádný jevištní výkon v choreografii *Zjasněná noc*

1983: Cena televizního festivalu Zlatá Praha za nejlepší ztvárnění hudebně dramatického díla Stravinskij: *Zpěv slavíka*

1983: Cena za nejlepší choreografii na televizním festivalu v Helsinkách

1982: Cena televizního festivalu Zlatá Praha za nejlepší ztvárnění hudebně dramatického díla Stravinskij: *Příběh vojáka*

1980: Medaile Ministra kultury ČR za nejlepší ztvárnění děl Leoše Janáčka

1978: 3. cena na televizním festivalu v Montreux za inscenaci *Záskok*

ÚČAST NA ZAHRANIČNÍCH FESTIVALECH (KROMĚ STOVEK DALŠÍCH POHOSTINSKÝCH VYSTOUPENÍ)

2025 Solo Contemporary Dance Festival Ankara (Turecko)

2024 Seongnam Dance Festival Soul (Jižní Korea)

2024 Solo Contemporary Dance Festival Ankara (Turecko)

2023 Mezinárodní hudební festival Ankara (Turecko)

2023 Divadelní festival Olympics Székesfehérvár (Maďarsko)

2022 Solo Contemporary Dance Festival Ankara (Turecko)

2021 Solo Contemporary Dance Festival Ankara (Turecko)

2018 Korea Dance Festival in Cheongju (Jižní Korea)

2018 Sarajevo Winter Festival (Bosna a Hercegovina)

2017 Incheon International Dance Festival (Jižní Korea)

2017 Busan International Dance Festival (Jižní Korea)

2016 Warsaw Dance Days (Polsko)

2016 Festival divadel střední Evropy KošiceFest (SK)

2016 Zvolenské hry zámecké (SK)

2015 Warsaw Dance Days (Polsko)

2015 Busan International Dance Festival (Jižní Korea)

2015 International Modern Dance Festival Seoul (Jižní Korea)

2014 Festival Internacional de Danza Lila López (Mexiko)

2014 Sarajevo Winter Festival (Bosna a Hercegovina)

2013 Tamna Cultural Festival in Jeju (Jižní Korea)

2013 Sarajevo Winter Festival (Bosna a Hercegovina)

2012 Dny české kultury v Tbilisi (Gruzie)

2012 „no ballet“ Ludwigshafen (SRN)

2009 International Dance Festival Bangkok (Thajsko)

2004 Festival České kultury a umění Berlin (Německo)

2003 České dny kultury v Helsinkách (Finsko)

2003 Dny Prahy v Rize (Lotyšsko)

2003 International Mystical Music Festival in Istanbul (Turecko)

2002 Geraer Ballett Tage (Německo)

1999 Karmiel Dance Festival (Izrael)

1999 Salten Gastspiele Limburgerhof (Německo)

1998 Týden České kultury na Maltě (Malta)

1998 Festival Europalia Czech Republic in Antwerp (Belgie)

1997 Internationale Sommerbühne Schloss Wolfsburg (Německo)

1996 Festtage Saarlouis (Německo)

1996 České dny v Haagu (Holandsko)

1994 Kuopio Dance Festival (Finsko)

1993 Wiener Musiksommer (Rakousko)

1993 Carinthischen Sommer Villach (Rakousko)

1993 Bad Hersfelder Festspielkonzerte (Německo)

1992 Wiltzer Festspiele (Lucembursko)

1992 Donau Festival Krems (Rakousko)

1991 Festival Internacional de Itálica Sevilla (Španělsko)

1991 Berner Tanztage (Švýcarsko)

1991 Musikfestspiele Saarland (Německo)

1990 Brighton Festival (Velká Británie)

1990 Dny československé kultury v Budapešti (Maďarsko)

1989 Dny československé kultury v Dillí, Kalkatě, Mandrasu a Bombaji (Indie)

1988 Dny československé kultury v Burgasu, Staré Zagore, Gabrovu a Sofii (Bulharsko)

1987 Ballet Encounters Łódź (Polsko)

1986 Berliner Festtage (Německo)

1985 Dny Prahy v Madridu (Španělsko)

1985 Dny československé kultury v Bukurešti, Brašově a Kluži (Rumunsko)

1985 Světový festival mládeže a studentstva v Moskvě (SSSR)

1985 Dny československé kultury v Havaně (Kuba)

1985 Dny československé kultury v Leningradu (SSSR)

1984 Berliner Festtage (Německo)

1984 International Art Festival Limassol (Kypr)

1984 The Ballet Festival Pécs (Maďarsko)

1984 Tage der Kleinkunst Goslar (Německo)

1984 Hudební a taneční festival Kuopio (Finsko)

1984 Festival přátelství a mládeže Volgograd (SSSR)

1983 Dny československé kultury v Essenu (Německo)

1983 TV festival Variety Helsinky (Finsko)

1982 Dresdner Musikfestspiele (Německo)

1982 Baletní festival La Valetta (Malta)

1981 Berliner Festtage (Německo)

1981 Ballet Encounters Łódź (Polsko)

1980 Festival in Roma (Itálie)

1980 Festival in Konstanz (Švýcarsko)

1980 Adelaide Festival (Austrálie)

1979 Interballet Budapešť (Maďarsko)

1978 Taneční festival Povážská Bystrica (SR)

1977 Divadelní festival Nancy (Francie)